

پرسش ۵۴۴: چند سوال در مورد احکام تعامل با حکومت غیر شرعی

السؤال / ۴۴: بسم الله الرحمن الرحيم .. الحمد لله، وصلى الله على محمد وآلـهـ الطيبينـ الطاهرينـ الأئمةـ والمهدىـينـ وسلمـ تسليماًـ كثيراًـ.

سيديـ أحمدـ الحسنـ، لـديـ بعضـ الأسئلةـ الملحـةـ جداًـ حيثـ إنـهاـ بـخصوصـ كـثيرـ منـ المعـاملـاتـ الحـيـاتـيـةـ المستـمرـةـ.

پرسش ۵۴۴: بسم الله الرحمن الرحيم...

الحمد للـلهـ ربـ العـالـمـينـ، وـصـلـىـ اللهـ عـلـىـ مـحـمـدـ وـآلـ مـحـمـدـ الـائـمـةـ وـالـمـهـدـىـينـ وـسـلـمـ تسـلـيـماًـ.

مولـىـ منـ، اـحمدـ الـحسـنـ! درـ خـصـوصـ بـسـيـارـىـ اـزـ اـرـتـبـاطـاتـ مـعـمـولـ وـدرـ جـريـانـ زـنـدـگـىـ، برـخـىـ مـسـائـلـ مـبـرـمـ وـضـرـورـىـ بـرـايـ منـ مـطـرحـ مـىـ باـشـدـ.

س ۱: سيـديـ، نـحنـ نـؤـمنـ أـنـ كـلـ سـلـطـانـ غـيرـ الـذـيـ يـنـصـبـهـ اللهـ فـهـوـ سـلـطـانـ جـائـرـ الـواـجـبـ الـكـفـرـ بـهـ، لـكـنـناـ سـيـديـ نـحـتـاجـ اـحـتـياـجاـ ضـرـوريـاـ إـلـىـ مـعـرـفـةـ حدـودـ التـعـاملـ معـ الـحاـكـمـ الـجـائـرـ فـيـ الـمعـاملـاتـ الـمـخـلـفةـ، مـثـلـ استـخـراـجـ الـأـورـاقـ الرـسـمـيـةـ الـتـيـ تـلـازـمـهاـ كـثـيرـ مـنـ الإـقـرـاراتـ الـتـيـ هـيـ بـمـثـابةـ إـمـاـ استـعـادـ لـقـبـولـ الرـجـوعـ إـلـىـ الـمـحـاـكـمـ الـتـيـ تـحـكـمـ بـغـيرـ شـرـعـ اللهـ، وـإـمـاـ موـافـقـةـ عـلـىـ الـكـوـنـ وـاحـدـ مـنـ جـنـودـ الـدـوـلـةـ، وـالـجـدـيرـ بـالـذـكـرـ سـيـديـ أـنـ تـلـكـ الـأـورـاقـ الـكـثـيرـةـ وـالـمـخـلـفةـ هـيـ فـيـ كـثـيرـ مـنـ الـأـحـيـانـ وـسـيـلـةـ لـتـحـقـيقـ مـصـلـحةـ مـاـ، فـاسـتـخـراـجـ الـبـطـاقـةـ يـسـمـحـ لـكـ باـسـتـخـراـجـ جـواـزـ السـفـرـ، وـبـطاـقةـ التـموـينـ، أوـ وـأـيـضاـ فـهـيـ إـنـ لـمـ يـحـمـلـهاـ الـمـوـاطـنـ فـإـنـهـ سـوـفـ يـتـعـرـضـ لـلـسـجـنـ أوـ الـغـرـامـةـ الـمـالـيـةـ، أوـ عـلـىـ الـأـقـلـ الـإـهـانـةـ، وـلـكـنـ تـوـجـدـ أـشـيـاءـ هـيـ مـصـالـحـ وـلـكـنـ فـقـدـهاـ لـنـ يـؤـديـ إـلـىـ مـاـ يـؤـديـ فـقـدانـ الـبـطـاقـةـ؛ كـبـطاـقةـ التـموـينـ مـثـلـاـ، فـإـنـ فـقـدانـهاـ سـيـضـطـرـكـ لـشـراءـ الـمـوـادـ التـموـينـيـةـ بـأـسـعـارـ عـالـيةـ، وـمـثـلـاـ عـقدـ الـهـاـفـتـ فـهـوـ يـمـكـنـ الـاستـغـنـاءـ عـنـهـ وـلـكـنـ الـمـرـءـ يـحـتـاجـ إـلـيـهـ، وـيـمـكـنـ الـاسـتـعـاضـةـ عـنـهـ بـالـهـاـفـتـ الـمـحـمـولـ وـلـكـنـهـ أـكـثـرـ كـلـفـةـ، وـكـذـلـكـ عـقدـ الـكـهـرـباءـ، وـأـيـضاـ سـيـديـ هـنـاكـ كـثـيرـ مـنـ الـعـقـودـ تـسـتـلـازـمـ دـفـعـ مـبـلـغـ مـالـيـ مـالـهـ إـلـىـ خـزانـةـ الـحاـكـمـ الـجـائـرـ، فـأـرـجـوـ مـنـكـ سـيـديـ وـمـوـلـايـ أـنـ تـقـضـلـ عـلـىـ خـادـمـكـ الـجـاهـلـ وـأـنـ تـفـرـجـ عـنـاـ بـالـجـوابـ الـمـفـصـلـ.

سؤال ۱ - مولای من! ما ایمان داریم به این که هر حاکم و سلطانی، جائز و کفر ورزیدن به او واجب است مگر آن حاکمی که خداوند او را نصب کرده باشد. ولی سرورم، ما بسیار نیاز داریم که حدود تعامل با حاکم جائز در تعاملات مختلف را بدانیم؛ نظیر دریافت اوراق رسمی که برای منعقد ساختن بسیاری از قراردادها، ضروری می‌باشد از رجوع به محاکمی که به غیر از شرع خداوند اداره می‌شوند تا موافقت برای عضویت به عنوان یک سرباز دولت. سرورم! شایان ذکر است این گونه اوراق بسیار و متنوع و در زمینه‌های مختلف و در اغلب موارد وسیله‌ی رسیدن به منفعتی می‌باشد. به عنوان مثال شما با دریافت کارت ملی می‌توانید بلیط سفر تهیه کنید و کالا برگ (کوپن) به دست آورید. اگر شهروندی کارت ملی به همراه نداشته باشد، ممکن است در معرض زندانی شدن یا پرداخت جریمه‌ی مالی واقع شود یا حداقل مورد اهانت قرار گیرد. چیزهایی هست که منفعتی به دنبال دارند ولی فقدان آنها ضرری به اندازه‌ی فقدان کارت ملی به همراه ندارد، مثل کالا برگ که اگر نباشد، شما مجبورید کالاهای اساسی را به قیمت گران‌تری خریداری کنید؛ همچنین به عنوان مثال، می‌توان از قرارداد تلفن چشم پوشی کرد ولی انسان به آن نیاز پیدا می‌کند، هر چند می‌توان آن را با تلفن همراه عوض کرد ولی هزینه بالاتری در پی دارد. قرارداد برق نیز همین طور است. سرورم! قراردادهای زیادی هست که من باید در آخر کار پولم را به خزانه‌ی حاکم جائز واریز کنم. سرور و مولایم! از شما خواهش می‌کنم به خادم جا هلت لطف کنی و با جواب مفصل ما را رهایی بخشی.

س ۲: ماذا لو أدى عدم الالتحاق إلى الجيش إلى المنع من السفر إلى الدول الأوروبية أو غيرها، فهل بالإمكان لتفادي ذلك الالتحاق بالجيش الذي لا يتوقع في الأمد القريب دخوله في حرب مع أي عدو، بلى توجد أقسام من مؤسسات الدولة تعمل ضمن العمل الميداني الداخلي، فأرجو منك سيدني أن تفصل لنا تلك المسائل بالتفصيل.

سؤال ۲ - اگر نپیوستن به ارتش باعث منع سفر به کشورهای اروپایی یا دیگر کشورها شود چه حکمی دارد؟ آیا می‌توان با زیرکی و طفره رفتن به ارتشی که احتمال می‌رود در آینده‌ی نزدیک وارد جنگ با هیچ دشمنی نشود، پیوست؟ انواع مختلفی از نهادها و مؤسسات دولتی وجود دارد که کار میدانی داخلی انجام می‌دهند. سرورم، از شما خواهش می‌کنم که این مسائل را با تفصیل برای ما شرح دهید.

س ۳: الأرض التي يسيطر عليها الحاكم الجائر هي أرض في حكم المغصوبة على حد علمي، والسؤال: هل العقود التي يفرضها الحاكم الجائر لنيل مصلحة ما هي من نتاج استثماره من المال الذي استخرجه من الأرض المغصوبة التي تسلط عليها، هل تلك العقود هي عقود حقيقة تجري عليها أحكام العقود، أم أنها لا تصلاح أن تكون عقود؛ لأنها ليس صاحب المال الذي استثمره من الأرض التي اغتصبها؟

سؤال ۴ - زمینی که حاکم جائز بر آن سیطره دارد، زمینی است که از نظر علمی در حکم غصبی می‌باشد، سؤال این است: قراردادهایی است که حاکم جائز برای رسیدن به منفعت و هدفی وضع می‌کند که پول آن از طریق مصادرهی زمین غصبی تحت تملک حاکم به دست می‌آید، آیا این قراردادها را می‌توان قراردادهایی حقیقی که احکام قرارداد بر آن جاری است در نظر گرفت؟ یا این که شایستگی این را ندارد که آنها را قرارداد بخوانیم، زیرا او صاحب واقعی زمینی که مصادره شده است، نمی‌باشد؟

س ۴: يا سيدني، أنا عرض عليّ عمل بمركز لخدمات الطلبة، وذلك المركز من شأنه أن يستقبل كل ما يريد الطلبة أو غيرهم من الناس، ويقوم بطبعاته على الكمبيوتر، ومن ثم إخراجه على ورق أو غيره، والأشياء المخوفة التي يخشى من طباعتها هي مثلاً المواد التي تتحدث عن النظريات الغربية، وأيضاً تعظيم الفراعنة القدماء، فهل يمكن العمل في مركز كهذا أم لا، وإذا كان يمكن فما الضوابط؟

سؤال ۴ - ای سرورم! به من کاری در مرکز خدمات رسانی به دانشجویان پیشنهاد شده و این مرکز کارش این است که هر چه که دانشجویان و دیگر مردم بخواهند را می‌پذیرد، با رایانه تایپ می‌کند و سپس آن را روی برگه‌ی کاغذ یا چیزهای دیگر خروجی می‌گیرد. ممکن است تایپ چیزهای دلهره آوری خواسته شود؛ مانند موضوعاتی که درباره‌ی نظریات غربی بحث می‌کند، و همچنین موضوعاتی مانند تمجید از فراعنه‌ی باستان! آیا کار در چنین مرکزی امکان‌پذیر است یا خیر؟ و اگر امکان‌پذیر است با کدام شرایط و ضوابط؟

أَدْعُوكُمْ بِحَقِّ الْمَحْمُودِ وَبِحَقِّ أُمِّكَ الْفَاطِمَةِ وَبِحَقِّ أَبَائِكُ جَمِيعًا أَنْ يَفْرُجَ عَنْكُمْ
وَأَنْ يَجْعَلَ لَكُمُ الْفَتْحَ حَلِيفَكُمْ، وَأَنْ يَجْعَلَنَا أَنْصَارًا صَالِحِينَ لَكُمْ وَلَأَبِيكُ عَلَيْكُمْ سَلَامُ اللَّهِ
وَرَحْمَتِهِ وَبَرَكَاتِهِ أَبْدَ الْآَبْدِينَ.

المرسل: عبد الله - مصر

از خدا مسئلت دارم به حق جدّت محمد(ص) و به حق مادرت فاطمه(ع) و به حق تمام پدرانت(ع) شما را فرج عطا فرماید و پیروزی را قرین شما گرداند و ما را از انصار شایسته‌ی تو و پدرت قرار دهد. عليکم السلام و رحمة الله و برکاته تا انتهای روزگار!
فرستنده: عبدالله - مصر

الجواب: بسم الله الرحمن الرحيم
والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة والمهديين
 وسلم تسليماً.

پاسخ: بسم الله الرحمن الرحيم
و الحمد لله رب العالمين، و صلى الله على محمد و آل محمد الأئمة والمهديين و
سلم تسليماً.

ج س ۱ : لا إشكال في استخراج الأوراق التي تعتمد لإثبات بعض الأمور أو المنافع من الدولة وإن كانت دولة غير شرعية، ولا إشكال في الانتفاع منها ولكن لا يجب احترام القوانين الوضعية التي تضعها.

پاسخ سؤال ۱ - دریافت اوراقی که برای انجام برخی امور و یا دریافت منافع دولتی لازم است، اشکالی ندارد حتی اگر دولت غیرشرعی باشد. همچنین منتفع شدن از آنها نیز فاقد اشکال است اما قوانین وضع شده که دولت آنها را وضع می‌کند واجب الاحترام نیست.

ج س ۲ : إذا كان عدم الالتحاق يسبب لك أذىً وضرراً فلا إشكال في التحاقك بالجيش إن لم يكن الجيش يباشر عمل ظلم مباشر للناس أو يقوم بحماية الظالمين وتيسير قيامهم بالظلم.

پاسخ سؤال ۲ - اگر ثبت نام نکردن و نپیوستن شما به ارتش، اذیت و زیانی برای شما به بار آورد پیوستن به ارتش بی‌اشکال است، به شرطی که ارتش عامل عملی ستمکارانه بر مردم نباشد و یا از ستمکاران حمایت و اعمال ظالمانه‌ی آنها را تسهیل نکند.

ج س ۳ : بالنسبة للمؤمن يمكنه الاستفادة من تلك العقود ولكن لا يجب عليه احترامها والالتزام بتنفيذ ما فيها.

پاسخ سؤال ۳ - فرد مؤمن می‌تواند از این قراردادها استفاده کند ولی احترام به آنها و التزام به اجرای آنچه در قرارداد آمده است بر او واجب نیست.

ج س ۴ : لا إشكال في هكذا عمل، ولا إشكال في طباعة البحوث التي يقوم بها الطلبة إلا إن كانت بحوثاً تهدف للطعن في المقدسات الدينية والشريعة أو الاستهزاء بها.

پاسخ سؤال ۴ این کار اشکالی ندارد. همچنین چاپ پژوهش‌هایی که دانشجویان انجام می‌دهند بی‌اشکال است، مگر این که پژوهش‌ها با هدف تخریب و یا مسخره کردن مقدسات دینی و شریعت صورت گرفته باشد.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

أحمد الحسن - رجب الأصب / ١٤٣١ هـ

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

احمد الحسن - رجب لأصب / ١٤٣١ هـ ق.

* * * * *